

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 4 Czerwca v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NOWINY DWORU.

Pawłowski dnia 21 maja.

(Journal de St. Petersbourg).

Dziś z okoliczności Imienia Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI: Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA; CESARZEWICZA Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO; i Wielkiej Xiężny HELENY PAWELOWNY, odprawioną była w kaplicy Pałacu Msza uroczysta, a po niej *Te Deum*, w przytomności NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MATKI; Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI, Wielki Xiąże NASTĘPCA, Wielka Xiężna Dziedziczna Sasko-Weymarska i J. K. W. Wielki Xiąże Jey małżonek znajdowali się także na Mszy ś. oraz J. K. W. Xiąże Oranii.

Po Mszy, NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA MATKA przyjęła z okoliczności Imienia Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI, hołdy i powinszowania od Członków Rady Państwa, Ministrów, Jenerałów, Dworu i Ośób znakomych pici obojey, którzy potem mieli zaszczyt znajdowania się na obiedzie u Jey CESARSKIEJ MOŚCI.

Tegoż dnia, Jenerał *Schöler*, nadzwyczajny Posel i Pełnomocny Minister Króla Jmci Pruskiego, wyjeżdżając na niejski czas z St. Petersburga, został przypuszczony do złożenia pożegnania NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MATKI.

Kawaler *de Fontenay*, były sprawujący interesy Króla Jmci Francuzkiego, a mianowany Jego Ministrem przy dworze Sztutgardzkim, wyjeżdżając na miejsce swego przeznaczenia, miał także zaszczyt złożenia pożegnania Jey CESARSKIEJ MOŚCI.

Sankt-Petersburg dnia 21 maja.

(Journal de St. Petersbourg).

Przez dwa Reskrypta, wydane d. 25 kwietnia, do Wojennego Jenerał-Gubernatora tej stolicy, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mu rozkazać, aby złożył NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MATCE plany do założenia szpitalu na Wasilim-Ostrowie, i aby upoważnił Magistrat miasta Petersburga, do zaciągnięcia w Banku na lat 24 pożyczki 1,250,000 rubli, które będą użyte na uorganizowanie i ulepszenie rozmaitych zakładów dobroczynnych w tutejszey stolicy.

— Dnia 13 marca, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył potwierdzić dwa regulamenta, względem mianowania i obowiązków naczelników sztabu Jenerał-Feldcechmistrza, jako też Jenerał-Inspektora inżynierów.

— Po dzień 19 b. m. weszło do portu Kronstadtzkiego 217 okrętów, a wyszło 37. Do portu Ryzkiego po d. 17 maja weszło okrętów 341, wyszło zaś 144.

Sankt-Petersburg, dnia 23 maja.

(Journal de St. Petersbourg.)

Przez Ukaz pod d. 16 b. m. Rządzący Senat ogłasza opinię komitetu Ministrów, nastąpiła na przełożenie Ministra Skarbu i potwierdzoną przez NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA, na mocy której, rogatka Tyraspolska zamieniona jest w Tamożnią, celem sprzyjania przemysłowi handlowemu Odeskemu.

— J. K. W. Xiąże Oranii wyjechał wczoraj wieczorem z Pawłowska do Niderlandów.

Dnia 25 maja.

(z teyże gazety.)

Na przełożenie Komitetu Ministrów, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ rozkazać raczył przeznaczyć medal srebrny, do noszenia na wstążce orderu ś. Włodzimierza, jako też sumę r. 500, dla Pani *Kartaszewey*, żony setnika kozackiego, która uratowała kozaka i dziewczynę podczas pożaru wybuchłego d. 3 kwietnia 1827, w domu kozaka Dońskiego, stancy Melechowskiej; prócz tego JEGO CESARSKA MOŚĆ zalecił ogłosić ten czyn poświęcenia się przez gazety. Kozak *Mylnikow*, i wolny rolnik *Pietrow*, także otrzymali medale i nagrody zwyczajne, za ocalenie czworga małoletnich dzieci, które tonęły d. 19 sierpnia 1827, w rzece Aksay; czyn ten również został ogłoszony przez rozkaz NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI.

— W ciągu roku zeszłego, liczba narodzonych w dyecezyi Wiatskiej dochodziła do 65,931, zmarłych do 48,329, a zasłubin 11,905 par. Pomiędzy zmarłymi było 29 osób, które przeżyły lat 100; ośm dożyło lat 108, dwie 111, a dwie 120. W teyże dyecezyi, 4 luterów, 1 katolik, 26 wotijków, 2 czeremissów i 25 dyssydentów przyjęło religią greko-rossyjską.

W Tyflis ma być wydawana, za pozwoleniem JEGO CESARSKIEJ MOŚCI gazeta, której redagowanie będzie poruczone Komitetowi, pod bezpośrednią wiedzą Wojennego Gubernatora. Gazeta ta, w języku rossyjskim, z tłumaczeniem lub bez tłumaczenia na język gruzyjski, podług życzenia prenumeratorów, wychodzić będzie co środy, począwszy od 1go lipca, pod tytułem *Gazeta Tyfliska* (Тифлисская Ведомости), a obejmować będzie: 1) Rozkazy dzienne i Ukazy JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, względem wojskowych i urzędników cywilnych, znajdujących się w prowincyach Kaukazkich; 2) wiadomości krajowe, a mianowicie z prowincy Kaukazkich, jako też biuletyny o poruszeniach Korpusu wojska Oddzielnego Kaukazkiego, tak w obrębie granic, jak i za granicą; 3) wiadomości zagraniczne, osobliwie z Azji; 4) Rozmaitości; do tych należeć będą szczegóły o ostatniej wojnie z Persją, i o dawniejszych kampaniach Rossyjskich w tych krajach; uwagi nad przedmiotami znakomitemi w tych prowincyach, nad zamieszkującymi je narodami; nakoniec wiadomości o cywilizacyi europejskiej, obchodzące mieszkańców tych krain. Można się spodziewać, że *Gazeta Tyfliska* dobrze będzie przyjętą: bo z jednej strony, podaje środek rozszerzenia pomiędzy mieszkańcami kaukazkimi cywilizacyi europejskiej, a z drugiej, obiecuje światłemu czytelnikowi za granicą, ciekawę wiadomości o Kaukazie, krainie zamożney w nadzwyczajne wypadki i drogie wspomnienia, a która oddawna zwraca na siebie powszechną uwagę. Cena prenumeraty na półrocze, do 1go stycznia 1829 jest 15 rub. as. Komitet redakcyjny z wdzięcznością przyjmować będzie artykuły przesyłane. Dochód z ogłoszenia tej gazety przeznaczony jest na rzecz zakładów dobroczynnych w prowincyach kaukazkich.

Ostatnie rapporta, otrzymane od P. Wiceadmirała Hrabiego *Heydena*, pod dniem 7 (19)

zeszłego kwietnia, zawierają szczegóły nayożądniejsze o stanie jego eskadry i o wybornym duchu jej osady, niecierpliwie pragnący zbierania nowych laurów, dla przydania do tych, któremi się przyozdobiła w rozprawie Nawaryńskiej. Jesteśmy tém szczęśliwsi, że, udzielając o nich czytelnikom naszym, możemy najlepiej odpowiedzieć, na wieści kłamliwe wielu dzienników zagranicznych, zawartemi pod artykułem z *Malty*, dnia 13 marca n. s., o zmyślonym huncie, wynikłym jakoby na okręcie *Azow*, który zmusił Hrabiego *Heydena* do użycia przykładowego ukarania winnych. Możemy zapewnić najmocniej, że ta wiadomość, zupełnie pozbawiona jest zasady. (*J. d. S. P.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 17 maja.

(Journal de St. Petersburg.)

P. Robert *Wilson* zapowiedział na poniedziałek wnioszek, tyczący się spraw zagranicznych.

Zeszłej soboty d. 10 b. m., w rocznicę narodzin P. Roberta *Peel*, Sekretarz stanu *Peel*, jego syn najstarszy, wydawał z tej okoliczności ucztę dla swoich braci i sióstr, jako też ich dzieci, w liczbie 50. P. Robert przybył ze swego zamku *Stafford-hire* do Londynu umyślnie, aby ten dzień przepędzić ze swoją rodziną. Zaczyn baronet dał każdemu z członków swej rodziny medal srebrny, wystawiający z jednej strony jego wizerunek, a z drugiej wyrażający okoliczność, dla której został wybity, to jest dzień, w którym P. Robert spełnił rok 79ty życia.

— Dowiedzieliśmy się, przez bryg amerykański *Owhyhee*, przybyły do Kantonu d. 14 listopada, że w drugiej swej podróży kupiecko-wschodowi, słupek wojenny *Blossom* pod dowództwem kapitana *Beechey* zapuścił się na ciążynie Beringa najdalej ze wszystkich dotąd statków. Przepłynął na wschód kanału *Kotzebue*, i dosięgnął punktu, oddalonego tylko na mil 180 od wyspy *Melville*, gdzie kapitan *Parry* zimował w czasie pierwszej podróży.

— Dnia 23 —
(z teyże gazety).

Na posiedzeniu Parlamentu w d. 13 Izba niższa przyjęła bil, pozwalający kompanii drogi pod *Tamizą* utworzenie nowych akcyj.

— Xiążę *Cumberland* rozkazał oficerom i żołnierzom swojego regimentu gwardyi konney, nosić wąsy i włosy z tyłu głowy po rusku.

— Konferencya obu Izb względem propozycyi P. *Burdett* w sprawie katolików, odbyła się d. 19. Lordowie do tego mianowani przez Xięcia *Wellingtona*, są, hrabia *Bathurst*, Xiążę *Devonshire*, hrabia *Grey*, margrabia *Londonderry*, hrabia *Eldon*, biskup *Durham* i lord *Colchester*. Izba parów naznaczyła 9 czerwca na roztrząśnienie tej propozycyi.

— Półkownik *Macdonald*, jeneralny adjutant wojsk J. K. M. w Indjach, zakończył w grudniu życie w *Akahbad*; w czasie objżdżania kraju towarzysząc lordowi *Combermere*.

— Od kilku lat wyrabiają w Anglii opium, które w niczém nie ma ustępować opium, przywożonemu z za granicy.

— Dr. *Neale*, lekarz sił militarynych Anglii, wydał arcy ważne dzieło, w którym dowodzi nadzwyczajney skuteczności różków zbożowych, w ułatwieniu ciężkich porodów.

— Matgorzata *Nicholson*, sławna swoim zamachem na życie zeszłego Króla Jerzego III, zmarła d. 14 b. m. w szpitalu Bedlamskim. Ciągłe zostawała w pomieszaniu zmysłów przez ciąg 42 letniego pobytu swego w tym szpitalu. Okazywała żywą radość, ilekroć była odwiedzoną przez którego z członków familii Królewskiej, a po zgonie Króla, prosiła o pozwolenie noszenia czarney wstążki. Sądzą, że mogła też mieć lat sto.

— Otrzymało teraz smutne zapewnienie o śmierci kapitana *Clapperton*, i nie masz już żadney wątpliwości o śmierci majora *Laing*, z tego co się dowiedziano od Arabów, którzy opowiadali

że jeden z białych, wedle ich opisanja zupełnie podobny do majora, został zamordowany.

Dnia 23 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Na ostatnich posiedzeniach Parlamentu uchwalono ogółem 3 miliony 88.005 funtów szterlingów (125 milionów 520,200 zł. pol.) na potrzeby potęgi morskiej krajowej.

Tutejsza Gazeta *Star* pisze, iż potęga morska Hiszpańska została znacznie powiększoną, składa się ze 3 okrętów liniowych, 5 fregat 40działowych, 5 korwet mających od 16 do 22 dział, 12 brygów mających od 14 do 22 dział i 5 mniejszych statków. Z tych okrętów w znajduje się 13 w Indjach Zachodnich.

Izba Wyższa odroczyła dziś obrady swoje do dnia 2 czerwca, a niższa do d. 30 b. m.

Umieszczony w Gazecie *Times* artykuł zbija twierdzenie pisma peryodycznego *Quarterly Review*, iż w Anglii konsumuje się na rok 40 milionów kwarterów (po potrzceniu korca miary polskiej) pszenicy: ilość jej bowiem wynosi tylko 13 do 15 milionów kwarterów, a wszelkiego zboża konsumuje się ogółem 40 milionów kwarterów.

Wczora zebrano tu maństwo ludzi przed domem jasno oświetlonym, dla przypatrzenia się nowemu i tańszemu sposobowi oświetlenia gazem.

Podług rapporta statystycznego o prowincyi Nowey Szkocyi, ludność i produkcya znacznie się tam powiększyły. Od r. 1817 aż dotąd liczba mieszkańców pomnożyła się z 82.058 do 125,000. Wielkość rządca tej prowincyi ukończył d. 3 kwietnia obrady zgromadzenia prawodawczego; z mowy jego pokazuje się, iż największa zgodność panuje między tamecznymi władzami prawodawczą i wykonawczą.

Stan rzeczy między Brezylją i krajem *Buenos-Ayreskim*, jest według Gazety *Times* następujący: Cesarz Brezyljski proponował przyjąć pośrednictwo Anglii na zasadzie, iż prowincya *Banda-Oriental* będzie wolnym, osobnym i udzielnym krajem. Nim tę propozycyą można było nalezyć rozważyć, nadeszło od Lorda *Ponsonby* wiadomienie z *Buenos-Ayres* do *Rio Janeiro*, iż rząd tej Rzeczypospolitey gotów jest wejść w układy na zasadzie tymczasowej niepodległości prowincyi *Banda-Oriental*, która w przeciągu oznaczonego czasu sama rozstrzygnie, do której strony chce należeć. To jednak nie zmieniło powyższej propozycyi Cesarza, uczynionej Panu *Gordon*, Postowi Angielskiemu.

Gdy d. 16 b. m. w komitecie względem prawa wyborów, odebrać się mającego miasteczku *East-Retford*, Pan *Huskisson* i Pan *Palmerston* głosowali, aby prawo takowe zostało przelane na *Manchester*, Panowie *Peel* i *Culburn* zdaniu temu byli przeciwni. Rozeszła się onegdaj nappierwey pogłoska, iż Pan *Huskisson*, a podług innych, że i Pan *Peel* złoży urząd. Pierwszy przynajmniej nie przyjął Deputacyi kupców, i nawet im innego dnia nie wyznaczył. Mówią także, iż Lord *Palmerston* wywdzie z Ministerjum Zrzeczenie się to, przy terażniejszych naszych zewnętrznych i wewnętrznych stosunkach, bardzo byłoby ważne. Pogłoska ta co chwila staje się godniejszą wiary, a za godzin kilka prawda okazać się musi. Gazeta *Goniec* dodaje, iż jak najmocniej sobie teraz życzy usunięcia wszelkich nieporozumień. Gazeta *Times* mniema, iż ustąpienie kilku członków nie wymaga jeszcze koniecznego rozwiązania całej rady; życzyć jednak należy, aby wszyscy zostali na swych miejscach, gdyż nie znalazłoby lepszych.

Listy z miasta *Mezyku* pod d. 12 i 13 marca donoszą co następuje: „D. 1 marca opuścił miasto statek *Condukta*, mając na sobie 2,000,000 dollarów, która były własnością Hiszpanów, a teraz przestano je kupcom w *Vera-Cruz* na zaspokojenie opłat. Na rachunek rządu na zapłacenie diwidendy na dług Angielski nic nie odesłano; chociaż niajaki czas wprzód wojenna szalupa *Scylla* z *Jamaki* do *Vera Cruz* przybyła w nadziei, że będzie mogła zabrać pakunki. Pan *Estera* jest Ministrem Skarbu, *Cunedo* zamiast *Camacho*, który swego urzędu niechciał, Ministrem spraw zagranicznych; a

Espinosa zamiast *Ramos Arsipe*, Ministrem sprawiedliwości. Pan *Dominguez*, dawniey Minister w *Panama*, przybędzie, jak mówią, do *Londynu*, jako Poseł Angielski, na miejsce Pana *Camacho*. Miał jednak oświadczyć, że nie wprzód *Mexyk* opuści, dopóki rząd nie zbierze summ na opłatę procentu od długu, co nie prędko nastąpi.

„Prawo wygnania przeciw Hiszpanom przywodzą do skutku, i większa część osób, których to prawo dotknęło, otrzymała już pasporta. Reszta zdaje się teraz większe mieć zaufanie w rządzie, aniżeli dawniey. Pomiędzy Maxykanami panuje duch stronnictwa Przyjaciela Jenerała *Bravo* żądają amnestyi, inni wygnania całego tego stronnictwa. Podług podobieństwa do prawdy prędey ci ostatni na swoim postawią. Izby oświadczyły ci odtąd żaden cudzoziemiec nie może mieć własności ziemskiej w wolnym kraju. Tym sposobem niektórzy cudzoziemcy poniosą okropne straty.

„Zjednoczone Stany zawarły z Rzeczpospolitą traktat handlu i żeglugi, w którym pomiędzy obudwoma narodami ustanowiony jest dokładny systemat wzajemności. Co się tyce pożyczki 8 milionów dolarów, którą rząd chce zaciągnąć, nie jeszcze nie zrobiono. Dochody kraju wynoszą do 11,000,000, a wydatki do 16,000,000 dolarów; lecz nowy Minister *Estera*, pod czas swojego pobytu w *Vera Cruz* oświadczył niedawno, że będzie się starał, ile możliwości, podnieść publiczny kredyt, szczególniey przez zapłacenie Angielskiej dywidendy.

„W obyczajach i oświacie znacznie postąpiłi mieszkańcy *Mexyku* od czasu rewolucyi. Przedtem bowiem gromadami się snuli postolcy nadzy *lazzaroni*, których liczba dochodziła blisko 20,000, którzy byli zarazą wszystkich placów publicznych. Ta horda prawie zupełnie teraz znikła i suknie stały się tak powszechnymi, że się już nikt bez nich nie pokazuje. Podobna korzystna zmiana zasfa także i w okręgach górnych, a gdy źródła zasifków kraju zaczynają się rozwijać, rozszerzy się wkrótce dobroczynny wpływ cywilizacyi, i do najodleglejszych dóydzie prowincyy.”

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 23 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Rząd Gubernialny Arcy-Xięstwa Austryi poniżej rzeki *Enz*, wydał następujący okólnik: „N. Pan raczył postanowieniem z dnia 4 kwietnia uwolnić zakon Jezuitów, zaprowadzony w Galicyi roku 1820, podobnie jak inne zakony, od podatku *Mortuarium*, z tym zastrzeżeniem, iż zakon ten uwiadamiac powinien władze o wszelkich darowiznach i zapisach tak ruchomości, jak nieruchomości, na rzecz jego czynionych. Wszelako uwolnienie to zakonu Jezuitów, w Galicyi od podatku *Mortuarium*, do tych rozciąga się tylko działan sukcesyynych, które się dotyczą zakonu jako korporacyi; bynajmniey zaś do pojedynczych jego członków, którzy podobnie, jak pierwey, żadnych zapisów i sukcesyy przyjmować nie mogą.”

— Dnia 24 —

Wyprawa przedsięwzięta w zeszłym miesiącu dla wymiany pewney liczby jeńców wojennych Arabskich za Greckich, za pośrednictwem marynarki Cesarsko-Austryackiey, otrzymała tak pomyślny skutek, iż niektóre dokładniejsze jej szczegóły zasługują na ogłoszenie.

C. K. Kontr-Admirał Hrabia *Dandolo*, wybrał do skutecznienia tej czynności bryg C. K. *Veneto*, i zalecił Majorowi *Prokosz*, będącemu przy piechocie morskiej, aby wspólnie z dowódcą brygu, Kapitanem *Zimburg*, zajął się zamierzoną wymianą. Oba ci officerowie udali się tym celem na początku marca do *Napoli di Romania*, a stamtąd do *Poros*, gdzie się z Hrabią *Capodistrias* umówili. Oddano im tam 113 Arabów zabranych w niewolę Grecką; wsiedli oni na galiotę Grecką *Aphrodite*, która pod zastoną brygu *Veneto* popłynęła do *Modonu*. Zaraz po przybyciu obu statków do *Modonu* dnia 30 marca, wy-

sadzono jeńców na ląd, i oddano przed Kioskiem *Ibrahima* Baszy. Układ z tym Baszą doznał początkowie niejakich trudności, gdyż według zapewnienia jego, od czasu wypłynienia okrętów Egipskich, wysłanych na powrót do *Alexandryi*, znajdowało się tylko 17 jeńców Greckich w mocy jego, a podług zwyczajów wojennych Mahometanickich, nie był upoważniony domagać się oddania jeńca od nikogo, kto go prawnie dostał. Oświadczył jednak, iż gotów jest wydać natychmiast wezwanie do woyska swego, i własnymi pieniędzmi wykupić potrzebną do wymiany liczbę jeńców.

W pierwszych dniach kwietnia mocny wichor zniewolił bryg *Veneto* do oddalenia się z przystani *Modońskiej*, i zawinięcia do portu *Nawarynu*, gdzie jak nacyzynnie odbywały się dalsze układy z *Ibrahimem* Baszą. Po kilku rozmowach tak chętnie skłonił się do przetożeń officerów Cesarskich, iż nie tylko tyle, ile było Arabów, to jest 113, lecz nawet 42 jeńców więcey, a narazcie ogółem 172 osób, między którymi było 47 mężczyzn, 83 kobiet i 42 dzieci, od niego otrzymali. Wszystkich umieszczono dnia 7 kwietnia na galiocie *Aphrodite*, a nazajutrz, gdy statek ten podczas burzy nie mógł mieć tak wielkiego ciężaru, połowę przesadzono na bryg *Veneto*. Dnia 13 kwietnia oba statki przybyły szczęśliwie do *Eginy*, gdzie nazajutrz nastąpiło uroczyste oddanie wymienionych jeńców Greckich.

Hrabia *Capodistrias* napisał dnia 14 kwietnia taki list do Hrabiego *Dandolo*:

„Panie Admirale! Dowódca C. K. brygu *Veneto*, i Major *Prokosz*, zajęli się z odznaczającą grzecznością wymianą pewney liczby jeńców wojennych, między Rządem Greckim a *Ibrahimem* Baszą. Nieszczęśliwi, którzy do domów swoich wrócili, składają W Panu, Panie Admirale, swoje życzenia błogostawieństwa, a ja poczytuje się za szczęśliwego, mogąc do nich przydać zapewnienie nayszczerszey mojej wdzięczności. Przyym W Pan, Panie Admirale, wynurzenie tego uczucia, oraz wysokiego mego szacunku.”

W *Eginie* dnia 2 (14) kwietnia 1828.

(Podpisano) *Capodistrias*.

Z drugiey strony otrzymał Kontr-Admirał *Dandolo* następujący list, z podziękowaniem od *Ibrahima* Baszy:

„Odebrałem list, który W Pan łaskaw byłś dnia 25 lutego do mnie napisać, i jestem W Panu bardzo obowiązany za objęte w nim przyjacielskie oświadczenia. Pan Major *Prokosz* kazał mi oddać 113 zabranych w niewolę Arabów; dałem mu nawzajem równą liczbę jeńców Greckich. Lecz Pełnomocnik W Pana tyle wzbudził we mnie szacunku, iż czułem się zniewolonym do dania mu szczególnego dowodu mojej życzliwości. Postanowiłem więc ofiarować mu jeszcze więcey zabranych w niewolę Greków; skromne jego żądanie ograniczało się do 20, mniemałem, iż to nie zaspokoiliby chęci mojej uczynienia mu grzeczności, i dla tego kazałem jeszcze 42 przydać. Z prawdziwem zawsze ukontentowaniem odbierać będę dobre wiadomości o W Panu, i proszę go bydzł zupełnie przekonany o szczególnym moim szacunku.”

W *Modonie* dnia 6 kwietnia 1828 r.

(podpisano) *Ibrahim* Basza.

T U R C Y A.

Stambuł d. 10 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

W ostatnich dwóch tygodniach, zmniejszyła się znacznie obawa bliskiey wojny z Rosyą. Gdy wiadomości z Xięstw nie wzmiarkowały o poruszeniach woysk Rosyjskich, a tu zaś nie użyto żadnych nowych środków bezpieczeństwa, i nie widać było znacznego powiększenia przysposobień do obrony, a nakoniec zapowiedziane rozbiecie obozu przy *Daud*, i wyjazd Seraskiera *Hussein* Baszy nie nastąpiły, nadzieja więc utrzymania pokoju musiała znowu wziąć przewagę w publiczności.

Postępowanie Sułtana i Ministrów jego przy-

łożyło się do tego. Sułtan częściej niż dawniej okazuje się na czele wojska swego, bywa na ćwiczeniach jego, i osobiście kieruje obrótami jazdy i piechoty; znajdował się przytém na rozmaitych uroczach i zabawach, które nie oznaczają bliskiej wojny. I tak d. 1 maja udał się do wyspy *Naliki*, jedney z wysp tak zwanych Xiążęcych, na morzu *Marmora*, gdzie od pamięci ludzkiej żaden z władców Otomańskich nie wysiadł na ląd, i gdzie kapitan Basza dał dla niego ucztę, na której się W. Wezyr, Seraskierowie *Chosrew* i *Husein*, oraz Vice-Admirał *Tahir* Basza, znajdowali. Zwiedził potém rozmaite klasztory greckie na tej wyspie, i każdemu z nich podarował 500 piastrow. Gdy się zmierzchno, zapalono niedaleko wyspy stary statek wojenny, niezdatny do użycia, dla wystawienia W. Sułtanowi skutku statków palnych.

Dnia 8 b. m. udał się W. Sułtan z całym swoim dworem z Seraju do mieszkania letniego *Besziktasz*, na brzegu europejskim Bosforu; Ministrowie Porty przysposobili się także do zajęcia swoich domów wiejskich.

Dotychczasowy Mufty *Kazisad-Effendi* został d. 6 b. m. niespodziewanie złożony z urzędu, a na jego miejsce mianowany *Jasendszi Sade-Effendi*, który już dawniej za czasu *Haleta-Effendego*, byłego polubienca Sułtana, urząd ten piastował. Ma on mieć surowsze maxymy religijne, niż jego poprzednik; dotąd atoli mianowanie jego nie miało jeszcze wpływu na tok interesów rządowych.

Układ z Serwijanami jest bliskim zawarcia. Spodziewają się codziennie powrotu gońca, wysłanego do Xięcia *Mitosza*, i wydania firmanu względem przyszłego urzędzenia Serwii, według zastrzeżeń traktatu Akermanskiego.

Od granic tureckich 12 maja.

(z teyże gazety.)

Donoszą z *Zante* pod d. 1 b. m. iż Biskupi wysłani do Grecyi z wiadomym listem pasterskim Patriarchy greckiego w *Stambule*, i ogłoszeniem amnestyi, przybyli w towarzystwie cywilnego urzędnika Tureckiego, przez *Arię* do *Patras*, a ztamtąd pod eskortą wojskową wyjechali do *Modon*, dla rozmówienia się z *Ibrahimem* Baszą, a potém udania się do *Napoli di Romania*.

Gazeta wychodząca w *Korfu* umieściła d. 3 b. m. następujące wiadomości: „Dowiedziano się od okrętów, które niedawno zawiały tu z *Lewanu*, iż okręty wojenne trzech Mocarstw sprzymierzonych, z pewną liczbą okrętów greckich, trzymają ciągle twierdze w *Messenii* (*Nawaryn*, *Modon* i *Koron*) w ścisłym zamknięciu. Oprócz niedostatku żywności, jakiego przez to doznaje wojsko egipskie w *Peloponezie*, zdarzył się inny wypadek, którego skutki mogą być ważne. Kilka tysięcy Albańczyków, zostających w służbie *Ibrahima* Baszy, domagało się zaległego od przeszło 18 miesięcy żołdu, a nie otrzymawszy zapłaty, zbuntowało się i twierdzę *Koron* opanowało. Przed 7 dniami wojsko egipskie uderzyło na tych rokoszanów, przyczém z obu stron przeszło 1000 ludzi zabito i raniono. Rokosze Albańscy mieli na piśmie oświadczyć Prcie, iż jeśli żądania ich nie będą bez zwłoki uskutecznione, poddadzą twierdzę Grekom. Wojsko greckie w zachodniej Grecyi zajmuje się działaniem przeciw *Anatolico* i *Missolundze*. Jenerał *Church* uderzył d. 24 kwietnia z częścią wojska swego na baterię turecką, wysypianą na małej wyspie skalistej *Poro*, blisko

Missolungi, i zdobył ją, zabrawszy 50 Turków w niewolę. W tymże czasie uderzyli Grecy przy *Kefalovrisso* na transport przeznaczony do *Missolungi*, i zabrali 200 sztuk bydła z żywnością; wzięli oraz straż w niewolę. Osada turecka w *Anatolico* wynosi najwięcej 300 ludzi; brakuje jej wszystkiego, z kądem wnoszą, iż jeszcze tylko kilka dni trzymać się może. Gazety z *Eginy*, dochodzące do d. 12 kwietnia zawierają po większej części miejscowe urzędzenia nie bardzo interesujące. Rząd tameczny nabiera regularney czynności. Dnia 1 kwietnia przybyła ze *Scio* do *Eginy* fregata *Hellas* z 1200 żołnierzy; większa część mieszkańców *Scio* schroniła się do wysp Archipelagu. Pułkownik *Fabvier* objął dowództwo twierdzy *Koryntu* (*Akro-Koryntu*), dotychczasowa jej osada przyłączyła się do korpusu Xiążęcia *Demetrego Ipsylantego* w Grecyi Wschodniej, mającego już wynosić 6000 ludzi. Niepomyślna wyprawa Greków przeciw *Scio* wznieciła obawę o bezpieczeństwo wyspy *Samos*, i dla tego rząd posłał tam fregatę *Hellas* ze statkiem parowym i statkiem palnym, dla zastąpienia tej wyspy od napadu Turków z brzegu Azyatyckiego.”

Późniejsza gazeta z *Korfu* pod d. 10 maja wyraża: „Według odebranych doniesień, zdaje się iż *Anatolico* i *Missolunga* nie doznają już takiego braku żywności, aby się niezwłócnego ich poddania spodziewać wypadało. Zdaje się oraż iż Seraskier *Reszad* Basza ciągnie ku tameczney okolicy, i d. 2 b. m. zaszła żwawa bitwa tuż przy brzegu między Turkami i Grekami. Z powodu wystrzałów szalup kanonierskich Greckich, Turcy utracili wiele ludzi; lecz nazajutrz, mieli odeprzeć Greków, i przywrócić związek z *Anatolico* i *Missolungą*. Oczekujemy co chwila dokładniejszych wiadomości o tych wypadkach, względem których rozchodzą się dotąd niepewne pogłoski.”

Gazeta Francuzka pod napisem *Pszczota Grecka*, wydawana dawniej w *Iaryi*, a teraz w *Egynie*, donosi pod d. 10 kwietnia, iż d. 4 tegoż miesiąca *Viario Kapodistrijs*, brat Prezesa, przybył do *Eginy* z *Korfu* na brygu wojennym Greckim *Herkules*. Taż Gazeta pisze: „JW. Prezes wsiadł d. 7 kwietnia przed południem z Sekretarzem Stanu *Trikupi* i Panem *Maurocordato*, na małą galiotę, i popłynął do *Methana*, dla obejrzenia korpusu regularnego, którym Pułkownik *Fabvier* dowodzi, i który wrócił ze *Scio*. Ztamtąd udał się do *Poros*, celem widzenia nowej szkoły, założoney dla dzieci i sierot walecznych naszych Palikarów, której dyrekcyą powierzył Panu *Klembulos*; wczoraj (9 kwietnia) wieczorem wrócił do *Eginy*.”

Taż gazeta z d. 14 kwietnia umieściła postanowienie Prezesa, wydane dnia 10 tegoż miesiąca, mianujące 6 nowych członków Panhellenionu; jako to, do wydziału skarbowego: PP. *Stavaro* i *Condostalvo*; do wydziału spraw wewnętrznych: PP. *Sutzo* i *Janano*; do wydziału wojny: PP. *Alex. Maurocordato* i *Viario Capodistrijs*.

Nakoniec taż gazeta z dnia 17 kwietnia wyraża: „JW. Prezes popłynął dnia 15 b. m. na brygu wojennym angielskim *Musquito* do *Eleusis* i *Koryntu*. Słychać, iż obejrzy kilka twierdz krajowych, dla przekonania się naocznie o ich potrzebach i zasobach. Towarzyszy mu bryg wojenny grecki *Temistokles*, pod dowództwem kapitana *Demetrego Orłow*, tudzież inny statek, na którym znajduje się Sekretaryat i służący JW Prezesa.”

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarnni Redakcyi.

Wilno dnia 4 Czerwca r 1828 Roku

Od Naywyżey ustanowioney w Moskwie dla zapodradowania Kommissoryatskich rzeczy Kommissyi, w dodatku do pierwey ucyzionego przez nią wezwania w 24, 29 i 31 szym tej gazety (K. L. 49. 50. 51.) ogłasza się, iż na mocy nanowo otrzymanego przez nią zalecenia P. Zarządzającego Ministeryum wojny, mają bydź przez nią zapodradowane dla woysk na rok 1829 niżej wyszczególniona ilość rzeczy, z dostawą onych prosto do niżej wyrażonych Kommissoryatskich Kommissyi, do których one są potrzebowane. Na skutek tego Naywyżey ustanowiona Kommissya wzywa ninieyszeni życzących należeć do targow na takową dostawę z oznaczonych niżej tego cen:

1. *Do Kommissyi Moskiewskiego Kommissoryackiego Depo rzeczy armiiyskich:* rawenduku 110,100 arsz. po 37 k., płótna koszulowego 1,988,000 arszynow po 21½ k., podkładkowego 2,283,000 arszynow po 14½ kopiejek, bótów z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 281,000 par po 2 rbli 10 kopiejek, niefrontowych 3,300 par po 2 r. 60 k., krótkich 10,000 par po 1 r. 90 k., przodów 5,100 par po 1 r. 20 k., półsapożków 2,880 par po 1 r. 85 k., podnoskow 5,500 par po 29 k., taśmy żółtey do naszywania 10,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 39,600 po 3 r. 37 k., kawaleryyskich 1,148 po 3 r. 37 k., ładownic 1,104 po 1 r. 40 k., patronaszow 7,230 po 1 r. 50 k., podsumków 416 po 1 r. 40 k., pasow karabinowych piechotnych 1,875 po 30 k., jegierskich 4,517 po 30 k., nakrywek deklowych piechotnych 2,979 po 3½ k., jegierskich 3,752 po 5½ k., kapturow na zamki karabinowe kawaleryyskich 35 po 39½ k., piechotnych 1,548 po 39½ k., flasz do noszenia wody piechotnych 14,335 po 1 r. 13 k., potników 120 po 4 r. 75 k., sukna włóscianskiego 25,000 arsz. po 1 r. 30 k., holic 2,664 pary po 71 k., rękawie wełnianych 1,132 par po 22½ k., półkożuszkow 60 po 8 r. 40 k.

2 *Do Kommissyi Kijowskiego Kommissoryatskiego Depo rzeczy armiiyskich:* płótna flamskiego 11,000 arsz. po 64 k., rawenduku 51,000 arsz po 40 k., jaryny 1128 arsz. po 95 k., taśmy do namiotow 11,232 arsz. po 3½ k., drylichu 180 arsz. po 77 k., płótna koszulowego 682,000 arsz. po 23 k., podkładkowego 618,000 arsz. po 17 k., bótów z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 54,000 par po 2 r. 25 k., krótkich 4,900 par po 2 r. ½ k., podnoskow 1,670 par po 29 k., taśmy żółtey do naszywania 10,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 8689 po 3 r. 37 k., patronaszow 1300 po 1 r. 50 k., podsumków 300 po 1 r. 40 k., pasow karabinowych piechotnych 2000 po 30 k., jegierskich 2000 po 30 k., nakrywek deklowych jegierskich 1000 po 3½ k., kapturow na zamki karabinowe piechotnych 2,500 po 39½ k., flasz do noszenia wody piechotnych 3,570 po 1 r. 13 k., sukna włóscianskiego 8000 arsz. po 1 r. 30 k., holic 80 par po 71 k., rękawie wełnianych 40 par po 22½ k., pasow 17 po 29½ k., chodakow 120 par po 1 r. 65 kop.

3. *Do Kommissyi Krzemienzuckiego Kommissoryatskiego Depo rzeczy armiiyskich:* rawenduku 80,000 arsz. po 40 k., jaryny 150 arsz. po 95 kop., taśmy do namiotow 1500 arsz. po 3½ k., drylichu 25 arsz. po 77 k., płótna koszulowego 723,000 arsz. po 23½ k., podkładkowego 810,000 arsz. po 18 k., bótów z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 55,000 par po 2 rub. 33 k., krótkich 16,100 par 2 r. 12 k., półsapożków 390 par po 1 r. 85 k., giwerow piechotnych 5,560 po 3 r. 37 k., kawaleryyskich 268 po 3 r. 37 k., patronaszow 2500 po 1 r. 50 k., pasow karabinowych piechotnych 610 po 30 k., jegierskich 2503 po 30 k., flasz do noszenia wody piechotnych 2975 po 1 r. 13 k., siodeł kiryssyerskich ze wszelkim rzemiennym przyborem i żelaznemi sprzężkami 787 po 49 r. 50 k., potników 1,345 po 4 r. 75 k., sukna włóscianskiego 5,400 arsz. po 1 r. 30 k., holic 1292 pary po 71 k., rękawie wełnianych 646 par po 22½ k., pasow 289 po 29½ k., półkożuszkow 68 po 8 r. 40 k., chodakow 1883 pary po 1 rub. 65 kop.

4. *Do Kommissyi Baltskiego Kommissoryatskiego Depo rzeczy:* bótów gwardyyskich kozackich z przyborem i podeszwami 712 par po 3 r.; armiiyskich: flamskiego płótna 206,500 arsz. po 64½ k., rawenduku 166,200 arsz. po 42 k., płótna koszulowego 2,837,000 arsz. po 25½ k., podkładkowego 2,961,000 arsz. po 20½ kop., bótów z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 363,000 par po 2 r. 41 k., krótkich 28,000 par po 2 r. 14 k., półsapożków 720 par po 1 r. 85 k., podnoskow 800 par po 29 k., taśmy żółtey do naszywania 10,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 37,786 po 3 r. 37 k., kawaleryyskich 2,400 po 3 r. 37 k., ładownic 911 po 1 r. 40 k., patronaszow 8,200 po 1 r. 50 k., podsumków 912 po 1 r. 40 k., pasow do karabinow piechotnych 9,770 po 30 k., nakrywek deklowych jegierskich 3,760 po 3½ k., flasz do noszenia wody piechotnych 6,600 po 1 r. 13 k., sukna włóscianskiego 10,706 arsz. po 1 r. 30 k., holic 1,290 par po 71 k., rękawie wełnianych 642 pary po 22½ k., pasow 296 po 29½ k., półkożuszkow 226 po 8 r. 40 k., chodakow 1345 pary po 1 r. 65 kop.

5. *Do Kommissyi Woroneżskiego Kommissoryatskiego Depo rzeczy armiiyskich:* rawenduku 58,000 arsz. po 38½ kop., taśmy do namiotow 10,080 arsz. po 3½ k., płótna koszulowego 752,000 arsz. po 22½ k., podkładkowego 748,000 arsz. po 16 k., bótów z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 91,200 par po 2 r. 17 k., niefrontowych 1,009 par po 2 r. 60 k., krótkich 25,300 par po 1 r. 95 k., przodkow 2,300 par po 1 r. 25 k., giwerow piechotnych 10,712 po 3 r. 37 k., kawaleryyskich 5,400 po 3 r. 37 k., ładownic 4,200 po 1 r. 40 k., patronaszow 1,449 po 1 r. 50 k., pasow do karabinow piechotnych 400 po 30 k., jegierskich 735 po 30 k., nakrywek deklowych piechotnych 1218 po 3½ k., jegierskich 2,280 po 3½ k., kapturow na zamki karabinowe piechotnych 1,059 po 39½ k., flasz do no-

szenia wody piechotnych 1,400 po 1 r. 15 k., siodeł kirysyerskich ze wszelkiem rzemiennem przyrządzeniem i żelaznemi sprzążkami 809 po 49 r. 50 k., sukna włóściańskiego 6,020 arsz. po 1 r. 30 kop.

6. *Do Kommissyi Stawropolskiego Kommissoryatskiego Depo* rzeczy armijskich: rawenduku 2,500 arsz. po 42 k., płótna koszulowego 264,000 arsz. po 25 $\frac{1}{2}$ k., podkładkowego 340,000 arsz. po 20 $\frac{1}{2}$ k., bótow z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 19,200 par po 2 r. 46 k., krótkich 56 par po 2 r. 18 k., przodków 900 par po 1 r. 45, podnosków 1000 par po 29 k., taśmy żółtey do naszywania 5,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 624 po 3 r. 37 k., patronaszow 357 po 1 r. 50 k., pasow do karabinow piechotnych 1,119 po 30 k., nakrywek deklowych piechotnych 371 po 3 $\frac{1}{2}$ k., kapturow na zamki karabinowe 757 po 39 $\frac{1}{2}$ k., flasz do noszenia wody piechotnych 1311 po 1 r. 13 k., sukna włóściańskiego 1,500 arsz. po 1 r. 30 kop.

7. *Do Kommissyi Tyfliskiego Kommissoryatskiego Depo*, lecz z dostawą do *Stawropolskiej Kommissyi*, rzeczy armijskich: flamskiego płótna 140,000 arsz. po 66 k., rawenduku 120,700 arsz. po 42 k., jaryny 5,049 arsz. po 95 k., taśmy do namiotow 50,490 arsz. po 5 $\frac{1}{2}$ k., drylichu 620 arsz. po 77 k., płótna koszulowego 1,163,000 arsz. po 25 $\frac{1}{2}$ k., podkładkowego 1,316,000 arsz. po 20 $\frac{1}{2}$ k., bótow z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 161,300 par po 2 r. 46 k., niefrontowych 700 par po 2 r. 97 k., krótkich 6,600 par po 2 r. 18 k., przodków 3,400 par po 1 r. 45 k., taśmy żółtey do naszywania 5,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 30,567 po 3 r. 37 k., kawaleryjskich 1,408 po 3 r. 37 k., ładownie 1,170 po 1 r. 40 k., patronaszow 150 po 1 r. 50 k., pasow do karabinow piechotnych 721 po 30 k., jegierskich 2,430 po 30 k., nakrywek deklowych piechotnych 531 po 3 $\frac{1}{2}$ k., jegierskich 6,229 po 3 $\frac{1}{2}$ k., kapturow na zamki karabinowe kawaleryjskich 350 po 39 $\frac{1}{2}$ k., piechotnych 2,828 po 39 $\frac{1}{2}$ k., flasz do noszenia wody piechotnych 4,017 po 1 r. 13 k., potników 231 po 4 r. 73 k., sukna włóściańskiego 1500 arsz. po 1 r. 30 kop.

8. *Do Kommissyi Kazańskiego Kommissoryatskiego Depo* rzeczy armijskich: płótna flamskiego 76,700 arsz. po 63 k., płótna koszulowego 215,000 arsz. po 22 $\frac{1}{2}$ k., podkładkowego 230,000 arsz. po 16 k., bótow z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 21,300 par po 2 r. 20 k., niefrontowych 400 par po 2 r. 70 k., krótkich 200 par po 1 r. 90 k., przodków 800 par po 1 r. 27 k., półsapożków 320 par po 1 r. 85 k., podnosków 11,617 par po 29 k., taśmy żółtey do naszywania 5000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 3,200 po 3 r. 37 k., ładownie 428 po 1 r. 40 k., patronaszow 2,465 po 1 r. 50 k., pasow do karabinow jegierskich 1,091 po 30 k., nakrywek deklowych piechotnych 663 po 3 $\frac{1}{2}$ k., flasz do noszenia wody piechotnych 2000 po 1 r. 13 k., chodaków 573 pary po 1 r. 65 kop.

9. *Do Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa* rzeczy armijskich: flamskiego płótna 80,260 arsz. po 64 $\frac{1}{2}$ k., rawenduku 60,000 arsz. po 40 k., jaryny 654 arsz. po

95 kop., taśmy do namiotow 6,540 arsz. po 3 $\frac{1}{2}$ k., drylichu 121 arsz. do 77 k., płótna koszulowego 684,500 arsz. po 24 k., podkładkowego 832,000 arsz. po 18 k., bótow z przyborem i podeszwami piechotnych frontowych 94,400 par po 2 r. 33 k., niefrontowych 510 par po 2 r. 83 k., krótkich 6,300 par po 2 r. 13 k., przodków 2,100 par po 1 r. 35 k., taśmy żółtey do naszywania 5,000 arsz. po 21 k., giwerow piechotnych 7,732 po 3 r. 37 k., patronaszow 215 po 1 r. 50 k., podnosków 248 po 1 r. 40 k., nakrywek deklowych jegierskich 1,519 po 3 $\frac{1}{2}$ k., kapturow na zamki karabinowe piechotnych 401 po 39 $\frac{1}{2}$ k., flasz do noszenia wody 1,180 po 1 r. 10 k., potników 1,195 po 4 r. 75 k.

Zapodradowanie to bez odkładania będzie wykonane podług ustanowionego prawami porządku we wszelkich względach.

Dla ulżenia podradczykom, z małemi kapitałami i ewikcyami do tej rzeczy wchodzącym, zostawi się dostawa rzeczy każdemu w takiej ilości, jakiej kto sam podjąć się chce, będzie, stosownie do swoich środków i możliwości. W naznaczeniu terminu będzie przestrzegana wzajemna dogodność dla dostawujących i skarbu, tak, ażeby pierwsi mieli wszelką możliwość wypełnić swoje zobowiązania się.

Dla większego zaś ulżenia podradczykom, na miejscu wymaganey wprzódki ewikcyi w ilości trzeciej części dostawy, przyjmować się będzie od nich tylko na piątą część całej kontraktowej summy, oprócz osobnego zabezpieczenia rubel za rubel, wydawanych dostawującym naprzód trzeciej części pieniędzy (albo półowy), ztém, ażeby przedstawione przy zawarciu kontraktow ewikcyje na piątą część, w miarę wypełnionej przez podradczyków dostawy, dopełniać do trzeciej części z ewikcyi, zabezpieczających trzecią część pieniędzy, w miarę oswoobodzenia tych ostatnich.

W warunkach kładnie się za nieodmienną zasadę, iż pieniądze, należne podług kontraktow za dostawione rzeczy, będą wydawane bez najmniejszej mitęgi, w miejscach gdzie się przyjmują, w tych Kommissoryatskich Kommissyach, albo gdzie sami dostawujący zechcą, za okazaniem kwitacyi tych Kommissy, ażeby w ogólności istotnym i zupełnie bezstronnym wypełnieniem ze strony Kommissoryatu zobowiązań jego z dostarczycielami, dadź im wszelką możliwość z równą akuratnością wypełniać zobowiązania, przez nich samych ze skarbem i prywatnemi osobami zawarte, a przez to ustalić kredyt swój na trwałe osnowie.

Między sposobami, przynoszącemi teraz ulgę dla podradczykow we wszelkich stosunkach, Kommissya Najwyżey ustanowiona przeznacza terminy do targow na rok 1829, stosując się do uprzednich jey zapodradowań na rok 1828, na który kończą się w miesiącu maju; a zatem nowe targi będą się odbywać: 1szy 22 maja, 2gi 5 i 3ci 12 czerwca teraźn. roku. Lecz żyjący przyjąć dostawę, mogą jeszcze i przed nadęściem tych terminow przybywać do tej Kommissyi dla powzięcia od niey uprzednio wszelkich wiadomości o przyniotach wzorowych rzeczy, podług których oddawanie ma się odbywać, o szczegółowych dla dostawy warunkach, i objaśniać jey swoje uwagi, do których

mianowicie Kommissy, na jakie terminy i jaką ilość rzeczy podejmuje się kto na siebie przyjmując.

Oprócz tego dla uprzątnienia niewyrozumień, które dotąd bardzo utrudzały oddawanie i przyjęcie rzeczy, przez nowo ułożone w wiedzy Kommissoryatskiej prawidła, postanowiono: w żadnym zdarzeniu nie dopuszczać braku dla takich wad, które nieprzeszkadzają rzeczy do wysłużenia przepisanego terminu, i używać jej podług przeznaczenia. A że do tego czasu w szczególności istniały utrudzenia w oddawaniu i przyjmowaniu płócien i towaru na bóty, zatem dla zapobieżenia temu postanowiono zakazać brakowanie płócien z przyczyny przetyki, albo nierówności tkania w półsztuczach także i z przyczyny surowości, aby tylko płótno było czyste i nie miało kostrzycy. Oprócz tego dozwala się przyjmowanie płócien Wołyńskich, mających czternaście wierszkow i więcej szerokości, po zredukowaniu jej do ośmiowierszkowej szerokości podług ukazu. Dla pewniejszego trzymania się przy oddawaniu i przyjmowaniu płócien, postanowiono wydać Kommisseryatskim Kommissyom wzory nie w odrywkach, jak dotąd było, lecz w całych półsztuczach. Również postanowiono zakazać brakowanie towaru na bóty z przyczyny pachwin w wierzchniej części cholew, ośpiu na cholewach i przodach, zacięć na cholewach, jeżeli one nie przechodzą na skrós, albo nie są tak głębokie, aby przechodziły do połowy grubości skóry, nieprzyjmując jednak zacięć na przodach; podobnież zakazać brakowaniu skóry, jeżeli ona jest grubsza od wzoru, aby tylko była miętka i świeża, albo jeżeli która ma zadarte miejsca, liszajami zwane, aby tylko nie były głębokie; względem podeszew wydać wzory nie w jednej parze, lecz w podziałkach na szcieryki.

Ponieważ istniejący naddatek na płótno i towar bótowy, uznaje się za konieczny nawet podług sposobu zdawania i przyjmowania tych rzeczy, które wogólności przyjmują się: płótna nie na miarę, lecz całemi półsztukami podług numeracyi, a bótowy towar nie po parze i nie liczbą, ale całemi wiązkami, a zatem dla uchylecia samowolnego naznaczania naddatku z strony przyjmujących, zaleca się na czas przyszły powołać naddatek; lecz samą nieodbitą miarę jego zostawiono naznaczyć Najwyżey ustanowionej Kommissy, stosownie do umów dostawiających przy odbywaniu targow na rok 1829.

Po tym ogólnem i głośnieym ustanowieniu naddatku na płótna i bótowy towar, który, przynosząc ulgę dla dostawiających w prędkim zdawaniu rzeczy, będzie zabezpieczał i niedostatek u Kommissyoniera zdarzyć się mogący, wszelkie zbyt czułe wymaganie naddatku oprócz ustanowionego, i danie jego ze strony dostawiającego, zakazuje się; przekonani zaś o naruszeniu tego prawidła, podlegają surowemu ukaraniu podług praw.

A jako nie każdy bawiący się przemysłem może się znajdować pod tenczas w Moskwie; zatem dla komunikowania Kommissy swojej chęci, może się każdy stawić do miejsc rozłożenia pomienionych Kommissoryatskich Kommissy w izbie ich posiedzeń, gdzie okazane będą wzory i będą przyjęte oświadczenia.

Nakoniec Naywyżey ustanowiona Kommissya poczytuje za potrzebną wytknąć, że ilość potrzebna rzeczy na rok 1829, w tym ogłoszeniu wyrażona; nie tylko nie przewyższa dawnieszey ilości, ale znacznie od niej mniejsza; zatem życzący podjąć się dostawy, oprócz wyrobów na własnych swych fabrykach robionych, nie powinni mieć obawy w nabyciu rzeczy jakichkolwiek szczególnych trudności, tem bardziej, że według rozporządzenia Pana Zarządzającego Ministerium Woyny, Jenerał-Adjutanta Hrabiego Alexandra Iwanowicza Czernyszewa, i dla bezpośredniego nad wypełnieniem tego jego samego hacznosci, nie napotkają oni najmniejszey zwłoki w odbieraniu pieniędzy, a nawet żadney uciążliwości i nieprawnego rzeczy brakowania.

3 Wzywają się na targi, chcący wziąć na siebie reperacyę koszar, ś. Kazimierza i Ignacego, z należytymi załogami na termin: pierwszy maja 30, 2gi junii 1, a 3ci i ostateczny 2 tegoż iunii, do Kancellaryi JW. Policmeystra, gdzie o kondycyach, w tym przedmiocie, równie i ukończeniu dowiedzieć się mogą.

3 Michał Zaleski Jeneralny Prokurator Massy Radziwiłłowskiej, cytując W. Jana Roguskiego Skarbnika Sanockiego do Sądu Kommissy na interessa teyże Massy Najwyżey ustanowionego, w Wilnie urzędowanie swe pełniącego, do kassaty summy 18000 f. p. kapitalney, jakoby na dobrach Hrynki i Kozaczki dla Micielskich zahypotekowanej, następnie do Woyciechowskich i obżł. Jana Roguskiego przelewem doszłej, po munitach, Dekrecie suspensionis, a nareście po Dekrecie Kontumacyynym w dacie 1828 maja 28 dnia zapadłym, do rozprawy oczewistej zbliżoney. Wolno drukować. Wilno d. 29 maja 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

3 Sąd Ziemi Powiatu Wilenskiego zawiadamia wszystkich kredytorow i pretensorow zeszytych Franciszka i Franciszki Święcickich, oraz Józefa Święcickiego, iż Sprawę Konkursową z temiż kredytorami i pretensorami w Sądzie niniejszym osnowaną, w dniu 20 następującego msca junij weźmie do namowy, i że na stosunki niejawiących się stron amissyą przeznaczy, zastrzega. Roku 1828 miesiąca maja 25 dnia.

Sędzia Ziemi Alojzy Malecki.

3 Od Tamożni Połagowskiej ogłasza się, iż w niej są pieniądze przeznaczone w nagrodę zaskonfiskowanie towarow, dla różnych osob, których miejsce przebywania Tamożni niejest wiadome a mianowicie: Kollegialnemu Assesorowi Mikołajowi Francenowi 143 r., pogranicznym Dozorcom: Lubinskiemu 123 r., Huterowi 233 r., pakhauznemu dozorcey Kotlarewskiemu 109 r., pomocnikowi dozorcey Szupańskiemu 28 r. 28 k., objezdezykom Szyrmonowi 28 r., Karwowskiemu 123 r. 76 k., Ibianskiemu 123 r., 76 k., Mihlinomowi 123 r. 76 k. Jundze 188 r. 76 k., i Freybergowi 188 r.; zatem wyżey pomienione osoby a w przypadku śmierci ich sukcesorowie dla odebrania tych pieniędzy mają się jawić do Połagowskiej Tamożni sami, albo przysłać umocowanych, w ustanowionych prawami terminach, po upłynieniu których jeżeli nikt do odebrania nie zjawi się, wtedy pieniądze odesłane zostaną dla przyłączenia do skarbowych dochodów.

Sekretarz Maszewski.

3 Excerpt Oświadczenia z Protokołu Sądu Grodzkiego Powiatu Wileńskiego w dacie niżej wyrażający się zapisanego roku 1828 mca maja 25 dnia stronie wydającego się.

Roku 1828 miesiąca apryla 19 dnia. Przed Aktami Grodzkimi Powiatu Wileńskiego obecnie stawając WJP. Felix Jastrzebski uczeń Uniwersytetu Wileń. oświadczenie przez się podpisane wpisać do Protokołu podał. Oświadczenie w imieniu JW. Józefa Graffa Judyckiego b. Mar. Pttu Rzeczyckiego Guber. Mińskiego przez niżej podpisanego zanosi się w następnej okoliczności: mając Graf Judycki ze skutkow obligu w 1810 roku apryla 5 dnia przez W. Onufrego Eytmina wydanego a z przelewu do Graffa Judyckiego przeszłego i z innych źródeł pretensją realną i wyrokami uaprzód w 1824 febr. 28 Sądu Ziem. Pttu Rzeczyckiego a następnie Sądu Głggo Mińskiego zrekognoskowaną i opartą na funduszach tegoż Eytmina, takowa cała pretensya została. Z kolei ten interes przeszedłszy pod rozpoznanie Naywyższej Instancyi, dotąd znajduje się w ogólnym Zebraniu Departamentow Senackich. Gdy wśród tego W. Eytmin nie powołując w myśl ustaw zapożwami do jednoczasowej rozprawy JW. Graffa Judyckiego jako kredytora swojego, uzyskał w Sądzie Gł. Litt. Wileń. 2go Depart. Ciągłego remissę po Sąd Exdywizorski funduszów swoich, przez którą przeznaczono Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątku Barbaryszkach w Pteie Trockim położonego, gdzie również bez podawanych pozwów ufundowawszy Sąd Exdywizorski jurydycką, ogłosił dyllacyyny wyrok, a następnie przez awizacyą w Kuryerze Litewskim umieszczoną dał wiedzieć interessowanym osobom, iżby kredytorowie W. Eytmina nądaley do dnia 20 terażniejszego miesiąca i roku komportacyą w Kancellaryi Grodzkiej Wileń. z persystencyą czteroniedzielną spełnili, oraz w dniu 4 julii tegoż roku z pretensyami do Sądu Exdywizor. jawili się pod utratą rzeczy czyli ammissyi. Z tey tylko awizacyi JW. Grafa Judycki powziąwszy wiadomość o nastaniu wyroków w Sądzie Gł. Wileń. i Taxator. Exdywizor., nie będąc zapożwanym jako obywatel osiadły, powoływany, a ztąd o ich brzmieniu i znaczeniu zgola niewiadomym, lubo próccs z W. Eytminem przewodzi się dotąd jeszcze w ogólnym Zebraniu Departamentów Senackich, więc jak zasztę wyroki pod niewiadomość JW. Graffa Judyckiego, tak nieuzupełnienie onych nieoznaczałoby upadku pretensyi jego do funduszow W. Eytmina. Lecz JW. Graf Judycki chcąc dać wiedzieć o swoim stosunku, pisząc do mnie niżej podpisane go list pod dniem 12 idącego mca i roku w tém interesie, przyłączył też razem konwert zapieczętowany z napisem na adresie „do Kancellaryi Grodzkiej Wileńskiej zawiadomienie” od tegoż Grafa Judyckiego, który, kiedy Kancellarya w obecności mojej odpieczętowała, i po przyrzeczeniu w miejscu komportacyi przyjąć władną bydz się nieokazała, przeto z tey okoliczności przy niniejszym oświadczeniu dla wiadomości interessowanej strony, takowe zawiadomienie własną ręką przez JW. Grafa podpisane pod dattą 1828 roku terażniejszego miesiąca dnia 12, oraz list w teyże dacie do niżej podpisanego wyżcy nadmieniony, w Kancellaryi do zamierzonego termi-

nu przez pomienioną awizacyą lokując, podpisuję. Datt 1828 apr. 19 dnia. Na autentyku podpisano Jastrzebski Felix uczeń Uniwersytetu z Oddziału nauk Fizycznych i Matematycznych.

Zgodno z Protokółem świadcze Jan Pawłowicz Regent.

Wolno drukować. Wilno dnia 26 maja 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

3 Excerpt oświadczenia z protokołu Potoczego Sądu Ziemskiego Powiatu Szawelskiego w dacie poniższej zapisanego w r. 1828 miesiąca marca 5 dnia pod urzędową Pieczęcią stronie rekwirującej wydany.

Roku 1827 miesiąca decembra 16 dnia. Oświadczenie w imieniu JW. Aniela z Jagminów w pierwszym zamęściu Burbinę, teraz Narbutowej Podkom. Powiatu Szawelskiego czyni się w treści: z naywiększym zadziwieniem odbiera zaś wiadomość, iż się znajduje w Księgach Prawo wieczysto-zręczne darowne na dobra Kieciny w Szawelskim i Barszczyce w Telszewskim Powiatach położone, jakoby roku 1796 marca 8, od zaś. zesztemu ś. p. pierwszemu mężowi Janowi Burbie wydane i roku 1798 decembra 31 w Kancellaryi Ziemskiej Szawelskiej aktykowane. Pojąc zaśca nie może, kto był sprawcą takowego usposobienia Prawa do zamiaru wyzucia zaś. z całej substancyi w młodości jej wieku. Drogie jest jeszcze dla zaś. wspomnienie cieniow zesztego męża, on bowiem pełen zacności, przywiązania i dostatków, nie tylko w całym przeciągu pożyicia nie pożądał dziedzicznych zaś. majątków, owszem wylewając się z dobrocią swego serca, sam się z ofiarą darów nastęrczał, jakie przyiac zaśnająca wzbrowiła się, chociaż ten groźny projekt na dolę zaśnającej wymierzony, bynajmniej już dopiero nie trwoży, gdy mianowane prawo 1796 marca 8 jawnie sfabrykowane, od lat przeszło trzydziestu zaniedbane, bez żadney e-ekucyi, wyrokiem artykułu 45 rozdziału 3 Statutu Litt. potępione, nigdy ożywionem już bydz nie może, a przeciwnie z daty śmierci cyca zaśnającej ś. p. Ciwóna Jagmina majątki Kieciny i Barszczyce jako dziedziczne bez żadney dysputy ciągle przez zaś. były posiadane, i nie odżatowany syn ś. p. Antoni Burba Marszałek Szawelski w rozmaitych tranzakcyach własność ich zaśnającej przyznawał; jednak, iżby to dzieło wątle, jakie się w Aktach Ziemskich odkryło naymniejszego nieczyniło wrażenia, nawuroczystycie zaśnająca oświadcza, jako na dobra Kieciny i Barszczyce zesztemu Janowi Burbie Podkomorzemu żadnego prawa zręcznego nigdy nie podpisywała i pieczętarzy do onego nie prosiła, i jako ze względu tylko na nieważność owego nihey prawa, zostawując karze zgryzoty sumienia, sprawcow jego niesciga, na resztę korzystając z swobody ustawami zapewnioney, dobra Kieciny jako pewną własność ulubionemu mężowi JW. Michałowi Narbutowi Podkom. Szawell. prawem wieczysto-przedażnem roku 1827 września 20 sprawionem, a listopada 17 w Sądzie Głównym Wileńskim Departamentu 2 przyznanem postąpiła, za jakowem prawna jego ekwuje się possessya, i podobnież wolne urządzenie od swojego upodobania i skłonności dobrami Barszczyce zwanemi w Powiecie Telszewskim zapowiada. (w Protokóle podpis następny). Takowe oświadczenie wedle myśli mojej rzetelnie napisane, po rozważném przeczytaniu własną ręką podpisuję. Aniela z Jagminow Narbutowa Podkomorzyna Powiatu Szawell.

O zgodności z Protokółem poswiadczam Ziemski Szawelskiego Pttu Regent Leopold Bądzkiewicz.

Wolno drukować. Wilno d. 19 maja 1828 roku, Cenzor Norbert Jurgiewicz.

Wilno dnia 4 Czerwca r s 1828 Roku.

О Б Ъ Я Б Л Е Н І Е.

2 **ИМПЕРАТОРСКАГО** Воспитательнаго Дома, оиъ С. Пешербургскаго Опекунскаго Совѣща симъ объявляеися: что въ ономъ предаеися съ аукціоннаго публичнаго торга, заложеное и просроченное недвижимое имѣніе Маіорни Вѣры Михайловны Дурновои, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго повѣща при сельцѣхъ Дубининъ дворовыхъ 3, въ деревняхъ, Репищахъ 13, Боровой 10, Подбелыми или Харняхъ за исключеніемъ 10,—20, Журовахъ 14, Хобнихъ или Лахняхъ 30, и того 90, мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года въ августѣ мѣсѣ первый 21, второй 23 и третій 28 числа. Желающіи купити имѣніе сіе, могутъ являтися въ Опекунскій Совѣщъ, показанныхъ числа въ присудственное время, и видѣти въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости. Экспедиціонръ Осмоловскіи.

2 Rada Opiekunicza St. Petersburgska CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszem ogłasza; iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek Majorowey Wiery Michajlowny Durnowey, położony Witebskiej Gubernii w Nowelskim powiecie w majątku Dubininie dwornych 3, we wsiach: Repiszczach 13, Borowey 10, Podbjełymi albo Charniach po wyłączeniu 10—20, Żurowach 14, Chobniach albo Łachniach 30, w ogóle 90 mężkiej pci dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow terażniejszego roku w miesiącu sierpniu: 1szy 21, 2gi 23, i 3zeci 28; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunicznej w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inventarz, warunki i formę przedaznego prawa. Expedytor Osmołowski.

1 Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego po spełnioney wyprzedazy z publiczney licytacyi domu zesłego Bazylego Ardeckiego w Wilnie pod N. 1,265 położonego, zawiadania wszystkich kredytorow i pretensorow oraz successorow tegoż Ardeckiego, iżby oni do jednoczasowey konkursowey w Sądzie ninieyszym zaosnowaney rozprawy, dla osiągnięcia satysfakcyi z summy za wyprzedaż domu wziętey, sami lub przez pełnipotentow, porządkiem prawami przepisany, w terażniejszey juniowey kadencyi jawili się, gdyż w przeciwnem zdarzeniu na pretensye stron niestawiających amissya uznana zostanie. Roku 1828 mca junii 1 dnia.

Sędzia Prezydujący Stanisław Drzewicki.

Sędzia Jan Pisanka.

Pisarz Józef Naborowski.

Regent Marcelli Talat.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski, za powagą Dekretu Remissyinego Ziemskiego Pttu Lidzkiego w roku 1823 aprila 19 dnia ferowanego, rozdział majątku Ziemnego i Ruchoonego między wierzycieli JW. Alexandra oycy, Szambellana b. D. Poll., i Wawrzynca syna Porucz. W. Poll. Hrabiow Putthamerow przeznaczającego, w dniu 21 maja roku teraz. idącego do majątku tychże Putthamerow Bolcienik w Powiecie Lidz. położenie mającego, w Komplecie Remissą przeznaczonym zebrany,

czynność rozpoczął, i ułatwiwszy pierwszo Zjazdowe swoje działania, termin powtórnego Zjazdu dla ostatecznego kończenia rozdziału, dzień 5 mcsa 7bra przeznaczył. O czem stosownie do tegoż Dekretu Remissyinego, wszystkie strony interessowane przez Kuryera Gazety Wileńskiej trzykrotną Awizacyą zawiadania, i że na uietawiających w terminie powtórnego zjazdu Sądu Exdywizorskiego Amissyą zakryśli, ostrzega.

Edward Adamowicz Sędzia Ziemski Pttu Lidz. Exdywizor.

Aloizy Borodzicz Pisarz Ziemski Pttu Lidz. Exdywizor.

Franciszek Terajewicz b. Sędzia Ziem. Pttu Nowogr. Exdywizor.

Regent Józef Narbutt.

1 Na Zamkowej ulicy w Abramowiczowskim Domie u Jaśnie Wiel. Jasińskiego Marszałka znajduje się nowy Pantalion Wiedeński do przedania, z wiszniowego drzewa z wielu bronzami na cztery pedały, ton bardzo piękny, jeśli kto zechce go widzieć więc w Poniedziałek i w Piątek można go zobaczyć, cenę Pan Mar. Jasiński powie.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

1 Na dniu 2 terazn. czerwca przechodząc z Zamkowej bramy do Ostrey bramy zgubione zostały w papierze białym zawinięte 975 rubli assygn., które były numerowane. Właściciel uprasza znalazcy aby raczył je oddać do domu W. Grabowskiego na ulicy Ostrobramskiej, w nagrodę 500 r. as. przeznacza się.

Antoni Malicki.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI.

Wypis z Protokułu Potocznego Dzieł Sądu Rozbiorowego, na fortunie W. Władysława Michałowskiego ustanowionego.

R. 1828 mca aprila 28 d. Sąd Zjazdowo Rozbiorowy, celem usatysfakcyonowania z fortuny W. Władysława Michałowskiego drogą przepisanych sobie prawideł, działania swoje na gruncie dóbr kamiennego brodu ułatwiający dostrzegając; iż dotąd na odbytych już czterech terminach zjazdu sądowego, (mimo ponaglenia przez rezolucye uczynione, i zawiadomienia nie tylko aktom właściwym objawione, lecz i w Gazecie Kuryera Litewskiego ogłoszone) mała nader liczbą wierzycieli do massy niniejszey ubiegająca się, do zalikwidowania Kategorieów swoich przystąpiła. Jakowe w daleko większey liczbie, ociąganie się tychto wierzycieli, doznana już zwłoką ogólnemu pożytkowi jest nieodpowiedne: a Sąd Główn. Kijow. Cywil. Depart. nakazem swoim d. 7 aprila, idącego 1828 roku za Numerem 753, w Sąd ten wydanym (nie dopuszczając żadney zwłoki) Dzieło to stopniami prawa, do ostatecznego ukończenia przywieść polecił. Jakowemu celowi skuteczniey zaradzić nie można, jak tylko zadeklarowaniem upadku, dla tego postanowił: raz jeszcze ostatni wszystkich dotąd Nielikwidujących się wierzycieli W. Władysława Michałowskiego, do złożenia Praw im służących,

pożądkiem właściwym na dzień 1 junii idącego 1828 r. przed Sądem niniejszym, pod upadkiem w rzeczy wezwać; a natenczas, bez żadnego już odkładu dla niestawiających się takowy upadek zadecydować, by zaś o tej determinacji, lepiej i łatwiej wszystkie strony interessowane wiedzieć mogły, i żadną już przyczyną nadal niewymawiały się, nietylko podanie tej rezolucyi, do akt właściwych Ziem. Radomyślskich, ale jeszcze i do Gazety Kuryera Lit., celem trzykrotnego w Nrach ogłoszenia, Plenipotentowi massalnemu W. Janowi Dębnowieckiemu polecić. Ogłoszono dnia 28 apryla 1828 roku.

Urządnik Zjazdowy Podśudek Ziem. Ptu Radomyślskiego Kazimierz Wolski.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładującego Całą Rossyą etc. etc. etc.

2 Starozakon. Zelmanowi Jowelowiczowi Aksamitowi przedtem kupcowi i obyw. miasta Wilna a dziś wexlarzowi Wileń., po Dekrecie suspensionis, nie muiley wszystkim Zelmanom Jowelowiczom, ilekolwiek ich jest w mieście Wilnie, chociażby i bez tytułu kupcow, i obywateli Wileń. do wynalezienia z między nich winnego, loco per agenda executionis pozw przed Sąd Magistratu miasta Wilna z powództwa Ur. Ferdynanda Barona Franka Kapitana W. Prus. i Kawalera, przy cytacji dowodów sprawę składających, na każdy czas przypadnienia sprawy a wszczęgólności oto: żały delator współ z żoną swoją Maryą z Szczawińskich Baronową Frankową wydał oblig zesłemu Józefowi Straszewiczowi Podkom. Upickiemu w dacie 12 xbra 1813 r. na sumę rub. sr. 5,400, niżeli ten dług miał być wypłacony Podkomorzy Straszewicz umarł w roku 1817 i w czasie jego śmierci zaginął oblig; o dług na nim wyrażony skończyli successorowie zmarłego zupełnie z Baronami rachunek, a oblig zaginiony za upadły poczytali. Przywłaszczyciel jakiś Zelman Jowelowicz niby kupiec i obywatel Wileń. ukrywał zaginiony oblig, aż termin ukazami zamierzony o aktykacyi wszystkich tranzaktów na prostym papierze pod upadkiem, zmusił go do wpisania w akta Magistratu Wileń. pod dniem 20 xbra 1821 r., przy czém oblatowano przelew tego obligu niby od zesłego Podkom. Straszewicza na imie Zelmiana Jowelowicza mający datę 1817 roku styczni d. 3 z opłatą za walar papieru 70 rub. ass., dla podniesienia waloru w umniemaniu przywłaszczyciela. Uwiadomiony delator dopiero w styczni ominionego roku o aktykacyi powiedzianych tranzaktów, starał się wyszukać Zelmiana Jowelowicza dla odebrania przywłaszczzonego obligu przyzwoitemi środkami. Lecz Zelman Jowelowicz przyznawając sobie nazwisko Aksamit w domu Michela na Rudnickiey ulicy wówczas mieszkający, wyrzekł się właścicielstwa i intabulacyi obligu, oraz nań przelewu, oczém oświadczeniem w aktach Magistratu Wileńskiego roku ominionego 26 styczni zapisanym potwierdził; w potrzebie konieczney dowiedzenia się o przywłaszczycielu, zapytano się przez prośbę Wileń. Mieyskiej Rady, jak wiele było w roku 1817 w mieście Wilnie Zelmanów Jowelowiczow kupcow i obywateli? oraz jak wiele jest teraz z tytułem kupcow i bez tego tytułu. Rada Mieyska świadectwem pod datą 1823 styczni 30 dała wiedzieć, że jeden tylko Zelman Jowelowicz Aksamit syn wexlarza był kupcom 3ciey gildy w roku 1817, że na rok 1818 wykaso-

wał się z kupiectwa, że mieszka teraz w domu Michela, że bawi się wexlowaniem pieniędzy, że o dalszych Zelmanach Jowelowiczach też Rada mieyska wiedzieć nie może. Po zapisaniu zatem oświadczenia ze strony Deltora w dacie 10 febr. ominionego roku do Akt Magistratu Wileńskiego przeciwko nieprawemu postępkowi jakiegoś Jowelowicza przywłaszczyciela obligu, żały Deltor widzi się w potrzebie pozwać wszystkich Star. Zelmanów Jowelowiczów, w mieście Wilnie mieszkających, w celu wynalezienia winnego, do Sądu Magistratu Wileńskiego, z których jeden stawał i z tym Dekret suspensionis, a dalsi z tego imienia nie stawali zatem skondemnowali się, żały więc delator pozywa na nowo obżałnych następne zakładając prośby: o nakazanie warowania locum standi nie stawającym jeżeli będą odpowiadać u Sądu, o extradycyą czyli zwrot obligu żał. Deltorowi, jako zupełnia na walorze upadłego, po skassowaniu onego współ z przelewem nielegalnie nastalym i sądenia na winnym Zelmanie Jowelowiczu expensow prawnych, a względem postępku przywłaszczyciela o nastaniu przelewu 1817 roku styczni 3 dnia mającego datę, oraz w materyi tajemnych związków Zelmiana Jowelowicza z Star. Markusem Linkowskim przez Policyą szukanym, jako się w Sprawie okaże, odesłać winnego do dzieła sledztwiennego za Ukazem Rządzącego Senatu i Rządu Gubernskiego w majątku Straszewiczowski Kociśzkach odbytego, nakazania eliminaty mowionego nie raz obligu współ z przelewem z Ksiąg Magistratu Wileńskiego, uznania i sądenia tego wszystkiego co z natury sprawy proszonym będzie, s. m. żałoby.

Roku 1828 miesiaca maja 12 dnia. Woźny niżej podpisany świadcę iż pięć kopiy tego Pozwu z autentykiem zgodnych w sprawie JW. Barona Ferdynanda Franka Kapitana woysk Pruskich i Kawalera przed Sąd Magistratu miasta Wilna na każdy czas przypadnienia sprawy wyniesionego, loco per agenda executionis, jedną Star. Zelmanowi Jowelowiczowi b. Kupcowi miasta Wilna i Obywatelowi oczywisto w ręce podałem, drugą zaś kopią po wszystkich Zelmanach Jowelowiczach w mieście Wilnie mieszkających, mających lub nie mających tytuły kupcow Wileńskich na Kahalnym Domie, trzecią na rogu Szklanney ulicy, czwartą na rogu Sawiecz ulicy, a piątą do drzwi Sądowych przybiłem, o tém obecnym ludziom ogłosiłem, i o terminie rozprawy opowiedziałem. Datt ut supra.

Stanisław Parymanowski Woźny Powiatu Wileńskiego.

Roku 1828 maja 15. Przed aktami Miasta Wilna stawając obecnie Woźny wyżej wyrażony relacyą tego Pozwu urzędowie zeznał o czem i że jest w aktach świadcę.

Ignacy Missiewicz Regent. (L. S.)

Wolno drukować. Wilno dnia 29 maja 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

2 Wyjeżdża za granicę do Królestwa Pruskiego do miasta Królewca Obywatelka Ptu. Troc. go Anna Elizabetta Moyżelowa, z służącą swoją Szarlotą Krystyną Mikley, z terminem na rok jeden dla poratowania zdrowia w tamecznych wodach, i dla widzenia się tam z familią swoją Maja 31 d. 1828 r.

Wileński Policmeyster Podpółkownik Chrzastowski.

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

KURYERA LITEWSKIEGO N° 67.

Wilno dnia 4 Czerwca v. s. 1828 roku:

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O zaleceniu wszystkim Izdom Skarbowym i Expedycjom, ażeby przy oddawaniu w dzierżawę żądającym czynszowych artykułów, braty dla zabezpieczenia akuratnego dotrzymania, pewne ewikoye, wyrównywające trzeciej części rocznego czynszu.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia Pana Ministra Skarbu, iż ukazem Rządzącego Senatu z dnia 7 września 1802 roku przepisano, ażeby Izby Skarbowe przy oddawaniu w dzierżawę skarbowych czynszowych artykułów, potrzebowały od dzierżawców wnoszenia do skarbu czynszu z góry za półrocze przez cały ten czas, na jaki będą uczynione z nimi kontrakta; jeżeli zaś kto z nich przyiętych warunków nie będzie wypełniał, tego usuwać od dzierżenia artykułów i oddawać je innym przez licytacye na jego rachunek. Opierając się na tym ukazie był Minister Skarbu, z powodu nagromadzonych niedoimek w rzeczy czynszowych artykułów, ponowił Izdom Skarbowym w roku 1820, ażeby dochody z artykułów czynszowych, jak dotąd oddanych, tak i potem oddawać się mających, w dzierżawę, wchodziły w swoim czasie i nie inaczej, jak z uzyskaniem od dzierżących je, dla zabezpieczenia skarbu, zawsze z góry za pół roku przypadającej według kontraktu czynszowej summy; jeżeli zaś dostrzeżona będzie niepełność akuratnego wnoszenia czynszowych pieniędzy przez jakiegokolwiek dzierżawcę, tedy, żeby artykuły niezwłocznie odbierane były od niego i oddawane drugiemu, nie nagromadzając na nich dłużey niedoimki, i jeżeli wyniknie stąd uszczerbek dla skarbu, pozyskiwać go na pierwszym, a w zdarzeniu niemożności jego, na tych, kto okaże się winnym tego uszczerbku. Tym czasem ze spraw z papierow Ministeryum Skarbu okazuje się, że wspomniane zabezpieczenie, niedostatecznie zapobiega nagromadzaniu się niedoimek w rzeczy artykułów czynszowych: gdyż w liczbie dzierżawców znajdują się między innymi kupcy, mieszczanie, różnoczyńcy i inne osoby, które wchodzi w tym przedmiocie w zobowiązania ze skarbem, zgodnie z własnymi swojemi obrotami, wnosząc chętnie czynsz za pierwszą połowę przypadający. Lecz, kiedy później z jakiegokolwiek bądź przyczyn nie odnoszą takiej korzyści, jakiej się spodziewali, natenczas nie płacą czynszowych pieniędzy, żeby pozbyć się dzierżawy tych artykułów. Uzyskanie zaś na nich

czynszowych niedoimek, z tego niedotrzymanie wynikających, tém jest trudniejsze, że wielu z nich nie posiada nieruchomego majątku, a to samo jest przyczyną nagromadzenia tych niedoimek do niezmierney ilości. Pan Minister Skarbu, uważając, że zgromadzenia skarbowych włościan pobierają czynszowe artykuły, jedynie z konieczney ich potrzeby i za nieakuratną opłatę czynszowych pieniędzy, odpowiada całe zgromadzenie, mniema zostawić oddawanie im w dzierżawę tych artykułów na dawniejszey osnovie; co się zaś tycze oddawania artykułów skarbowych na czynsz ludziom innych stanów, dla zapobieżenia niezmiernemu zgromadzaniu się niedoimek, postanowił prawidło, ażeby przy zawieraniu z takowymi dzierżawcami kontraktów, brać od nich dla zabezpieczenia akuratney opłaty pewne ewikoye, wyrównywające trzeciej części rocznego czynszu; lecz razem dla ulgi dzierżawców w opłatach, zamiast naznaczonego wyżej wspomnianym ukazem Rządzącego Senatu 1802 roku, wnoszenia za każde półrocze z góry czynszu, uzyskiwać takowy czynsz tylko za każdy tercyał z góry; jeżeli zaś za który tercyał nie będą wniesione z góry pieniądze, w takim razie Skarbowe Izby i Expedycye, podług ścisłego znaczenia wyżej przytoczonego ukazu, powinny natychmiast odbierać artykuły czynszowe od dzierżawców i oddawać ustanowionym porządkiem na ich rachunek innym żądającym, wynagradzając ze złożoney przez dzierżawcę ewikoyi wszystkie szkody, jakie przez nieakuratność jego skarb poniesie; razem też przy tém włożyć obowiązek na Skarbowe Izby i Expedycye, ażeby dla więksey dogodności, jak w wyliczaniu dochodów, tak i w pilnowaniu akuratnego ich wnoszenia, sprowadziły na czas przyszły terminy dzierżawy czynszowych artykułów do dnia 1 stycznia tego roku, w którym artykuł na czynsz oddaje się. Jakową opinią Pan Minister Skarbu przedstawia na rozpatrzenie Rządzącego Senatu, z tém, azali się nie podoba w razie jey utwierdzenia, zalecić o tém po wszystkich miejscach. Rozkaz a zali: ponieważ z tego przedstawienia Pana Ministra Skarbu okazuje się, że dzierżawcy czynszowych artykułów, wnosząc do Skarbu przez naznaczone ukazem Rządzącego Senatu 7 września 1802 roku, dla zabezpieczenia akuratney dzierżawy, z góry za półrocze, czynszowe pieniądze, a później, nie odnosząc takiej korzyści, jakiej się spodziewali, podług swojej rachuby przy braniu artykułów w swoje dzierżenie, nagromadzają nie-

doimkę, żeby pod tym pozorem pozbyć się tych artykułów, i przeto spadające na nich uzyskanie czynszowych pieniędzy staje się trudnym; dla zapobieżenia czemu, Rządzący Senat, zgodnie z opinią Pana Ministra Skarbu podaje: postanowić na czas przyszły prawidło: 10d czynszowe artykuły, które biorą w dzierżawę zgromadzenia skarbowych włości, i w których za akuratańską opłatę czynszowych pieniędzy odpowiada całe zgromadzenie, zostawić na dawniejszej osnowie. 2re Na artykuły, które oddają się w dzierżawę kupcom, mieszczanom różnocyńcom i innym osobom, przy zawieraniu z nimi kontraktów brać dla zabezpieczenia akuratańey opłaty czynszowey summy pewne ewikcyje, wyrównujące trzeciej części rocznego czynszu; lecz razem dla ulgi im w opłatach, zamiast wnoszenia z góry za każde półrocze czynszu, uzyskiwać już takowy czynsz tylko za każdy tercyał z góry; a jeżeli za który tercyał nie będą wniesione z góry czynszowe pieniądze, w takim razie natychmiast odbierać czynszowe artykuły od dzierżawców, i oddawać ustanowionym porządkiem na ich rachunek innym żądającym, nagradzając ze złożoney przez dzierżawcę ewikcyi wszystkie te szkody, jakie przez nieakuratność jego skarb poniesie. 5. Na wszystkie Skarbowe Izby i Expedycye włożyć nieodmienny obowiązek, ażeby dla większey dogodności w wylczeniu dochodów i w pilnowaniu akuratańego ich wnoszenia, sprowadziły na czas przyszły terminy dzierżawy artykułów czynszowych do dnia 1 stycznia tegoroku, od którego artykuły na czynsz oddają się. I o tém dla należytego wypełnienia wszystkim Skarbowym Izdom i Expedycyom, zalecić ukazami, również przez ukazy dać wiedzieć Naczelnikom Guberniy, Rządóm Gubernialnym i obwodowym, oraz uwiadomić Pana Ministra Skarbu a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Senatu przesłać uwiadomienia. Stycznia 31 dnia 1826 roku. (Z 1go Departamentu.)

O dozwoleniu przewożenia piwa, porteru i miodu z jednego miejsca do drugiego, gdzie jest pobierana jednaka akcyza.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przełożenia Zarządzającego Ministerium sprawiedliwości, Pana Radcy Taynego, Senatora i Kawalera, Xięcią Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, iż, podług postanowienia 1go Departamentu Rządzącego Senatu, o dozwoleniu przewożenia piwa, porteru i miodu z jedrego miejsca do drugiego, gdzie pobierana jest jednaka akcyza, wnosił tenże Pan Zarządzający Ministerium sprawiedliwości zapiskę do komitetu Panów Ministrów. JEGO CESARSKA MOŚĆ, zgodnie z postanowieniem Komitetu N a y w y ż e y rozkazać raczył: pomienione postanowienie Rządzącego Senatu przywieść do wypełnienia. O takiém N a y w y ż s z é m zezwoleniu Pan Zarządzający Ministerium sprawiedliwości przekłada Rządzącemu Senatowi, dla należytego wypełnienia. Przy czém słuchali *sprawy*: z której się okazuje, że Rządzący Senat, po wysłuchaniu przedstawienia Ministra Finansow o dozwoleniu przewożenia chłodnych trunków z jednego miejsca do drugiego, gdzie się pobiera równa akcyza, postanowił, porównawszy niniejsze przedstawienie Pana Ministra finansow z dodat-

kowemi prawidłami o warzeniu piwa, wydanemi 15 grudnia 1820 roku, Rządzący Senat znajduje, że 5m ich artykułem zabronione jest przewożenie piwa i porteru z miejsc, gdzie akcyza od warzenia piwa naznaczona mniejsza, do miejsca, gdzie się ona pobiera z przewyżką, na ten koniec, ażeby ochronić piwowarów, płacących wyższą akcyzę, od szkody z podwożenia piwa i porteru, opłaconych mniejszą akcyzą, a następnie, mogących być taniej przedanemi; a że z przewożenia piwa z jednego miejsca do drugiego, gdzie płaci się jednaka akcyza, żadney szkody dla miejscowych piwowarów być nie może: przeto Rządzący Senat nie znajduje, zgodnie z opinią Pana Ministra finansow, żadney przeszkody w dozwoleniu przewożenia piwa lub porteru i miodu, z jednego miejsca do drugiego, gdzie się pobiera takąż akcyza, z zachowaniem prawidła o wydaniu jerlikow od tych miejsc, na które włożony będzie, po wprowadzeniu do Wielkorossyjskich Guberniy odkupow, ten obowiązek włożony dotąd na powiatowe Administracye poboru trunkowego, teraz już zniesione. Dla przywiedzenia tego postanowienia do skutku proszono było N a y w y ż s z e g o zezwolenia, które, jak się okazuje z powyższego, i nastąpiło. R o z k a z a l i: o wyżej wypisaném, N a y w y ż s z é m potwierdzeniem upoważnioném Postanowieniu Rządzącego Senatu, dać wiedzieć, dla wiadomości i powinnego w razie potrzeby wypełnienia, 28ciu Wielkorossyjskich Guberniy i obwodów Kaukazkiego-zbom Skarbowym i Rządóm gubernialnym, również Kaukazkiemu obwodowemu Rządowi przez ukazy, i również przez ukaz uwiadomić Pana Ministra Finansow; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Lutego 3 dnia 1828 roku. (z 1go Departamentu).

O zaleceniu wszystkim gubernialnym i obwodowym Rządóm, ażeby podawane od aresztantów prośby były pisane na herbowym papierze.

Podług ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat słuchali przedstawienia Pana Ministra finansow, że, rozpatrzywszy przesłany jemu przy ukazie Rządzącego Senatu, pod dniem 15 września 1827 roku, dla uczynienia wniosku, raport jarosławskiego gubernialnego prokuratora, do byłego Ministra sprawiedliwości przysłany, w którym prosi rozwiązania: czy na prostym lub herbowym papierze należy przyjmować od aresztantów prośby, podawane przez nich, według udzielonego im, na mocy ukazu Rządzącego Senatu 18 kwietnia 1827 roku prawa? przez opinią podaje, że, wedle 43 punktu ukazu 24 maja 1821 roku, nie wypada używać herbowego papieru, właściwie na odbywanie spraw kryminalnych i śledztwienych; podawane zaś przez aresztantów papiery, tyjące się ich majątku i osób, jak i wszelkie prośby prywatnych osób, powinny być pisane na herbowym papierze, zgodnie z powszechnemi prawidłami. O czém też przedstawia do uwagi i rozwiązania Rządzącego Senatu. R o z k a z a l i: ponieważ Imiennego N a y w y ż s z e g o ukazu 24 listopada 1821 roku w punktach wyrażono: w 55m, wszelka od prywatney osoby podawana lub przesyłana prośba, objawienie, objaśnienie i wszelkiego rodzaju dokumenta i papiery, powinne z istoty swojej podlegać sądowemu rozstrzygnięciu, mają być pisane na pa-

pierze herbowym; w 44, od użycia papieru herbowego uwalniają się sprawy śledztwienne i kryminalne, które, według istniejących ustaw, odbywają się na prostym papierze; przeto, na podstawie tego postanowienia, nie wypada używać herbowego papieru właściwie na odbywanie spraw kryminalnych i śledztwienych; podawane zaś przez aresztantów papiery, odnoszące się do ich majątku i osób, jak i wszelkie prośby osób prywatnych, powinny być pisane na herbowym papierze, zgodnie z powszechnymi prawidłami; o czem też przepisać wszystkim gubernialnym i obwodowym Rządom przez ukazy. Lutego 3 dnia 1828 roku. (z 1go Departamentu).

O tém, jak postępować przy zaświadczeniu plenipotencyi.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat na Powszechném Zebraniu pierwszych 3ch Departamentów, wysłuchawszy zapiski w sprawie, potrzebującej rozwiązania: jak postępować przy zaświadczeniu plenipotencyi? Rozkazali: ponieważ w ukazie 8 września 1765 roku wyrażono: Justyc-Kollegia, przy poświadczaniu plenipotencyi, dla potwierdzenia powinny brać od tychże samych osób, od których te plenipotencye będą podane, świadectwa na piśmie osobicie, a nie zaś na wziętych od tych plenipotentów opowiedzeniach polegać; na mocy przeto tego, tak jasnego prawa, nie zdaje się potrzebną rzeczą czynić dodatkowych na ten przedmiot prawideł, zostaje tylko zalecić najmocniej jak Cywilnym Izdom, które podług 115 artykułu N a y w y ż s z e g o Urządzenia, niczém inném nie są, jak połączonymi Departamentami Justyc-Kollegiów i Kollegium dóbr ziemskich, tak i innym miejscom, w których też poświadczenie plenipotencyi czyni się, ażeby one przedsiębrały wszelkie środki ostrożności dla dokładnego przekonania się prawnymi sposobami o osobach, podających do poświadczenia plenipotencyi, jeżeli one osobicie tym miejscem niewiadome, że ci podający rzeczywiście są temiż samymi osobami, w imieniu których plenipotencye są pisane, nie ścieśniając się z resztą w czynieniu takiego poświadczenia i w dopytywaniu się na domach, w przypadku jawienia plenipotencyi przez inną osobę od tych, które, dla zajęcia się sprawami skarbowymi, dla choroby, lub dla innych, zasługujących na uwagę przeszkód, nie mogą same jawić się, ale z tém, że wszelkie nadużycie, które się weisnąć może przez niedostatek ostrożności w rozporządzeniu tych miejsc, zostanie na bezpośredniej ich odpowiedzialności. O czem dla wiadomości i powinnego, do kogo co należeć będzie, wypełnienia, posłać ukazy do wszystkich miejsc i osób, oznajmując przez uwiadomienia wszystkie Departamentu Senatu, Powszechne Zebrania Departamentów Moskiewskich i Najswiętszy Rządzący Synod. Lutego 4 dnia 1828 roku. (z Powszechnego Zebrania pierwszych 3 Departamentów).

O zostawieniu Strapczemu gubernialnemu 3ciej części z odkrytych przez niego w aktach miejsc sądowych sztrafów, przez prywatnych ludzi przy zawieraniu tranzaktów na rzecz Izby Powszechney Opieki zapisanych, i o innych.

Rządzący Senat na Powszechném Zebraniu pierwszych 3ch Departamentów słuchali: na-

przód przełożony przez Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, Pana Taynego Radcę, Senatora i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, dla należytego wypełnienia, kopii z opinii Rady Państwa, następującej treści: „Rada Państwa na Departamencie praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Powszechnego St-Petersburskich Departamentów Zebrania, o zostawieniu Gubernialnemu Strapczemu 3ciej części z odkrytych przez niego w aktach miejsc sądowych sztrafów, przez prywatnych ludzi przy zawieraniu tranzaktów na rzecz Izby Powszechney Opieki zapisanych, a w przypadku naruszenia przez kogobądź tych tranzaktów, należących do uzyskania, zgodnie z wnioskiem Rządzącego Senatu przyjąwszy za podstawę, że, na mocy N a y w y ż s z e g o Urządzenia o guberniach 410 artykułu, 7 punktu, i ukazu 15 sierpnia 1815 roku, Strapczy Powiatowi mogą korzystać z 3ciej części peny, prawem dla nich zostawionej, w takim tylko zdarzeniu, kiedy ona staraniem ich rzeczywiście będzie wyszukana, przez opinię postanowiła: ażeby ze sztrafów w aktach miejsc sądowych, od ludzi prywatnych przy zawieraniu tranzaktów, na rzecz Izby Powszechney Opieki zapisanych, kiedy o naruszeniu samych tranzaktów wynikły już, albo odbywać się będą nadal w sądowych miejscach sprawy i przynależność w nich sztrafów przez Strapczego gubernialnego będzie odkryta i pieczętowością jego pozyszcze się, wydawana jemu była 3cia część.” Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma być podług tego.*” St-Petersburg 18 stycznia 1828 roku. I powtóre, Sprawki. Rozkazali: podług wyżej wyrażonej opinii Rady Państwa, przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ N a y w y ż e y potwierdzonej, posłać do wszystkich sądowych miejsc i osób, dla powinney, do kogo należeć będzie, wiadomości i wypełnienia, ukazy, a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do St-Petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu Departamentów i do Powszechnego Moskiewskich Departamentów Zebrania przesłać uwiadomienia. Lutego 10 dnia 1828 roku. (Z Powszechnego Zebrania pierwszych 3ch Departamentów.)

O pozwoleniu przepuszczania za granicę: Prykaszczyków, robotników na statkach i zwoszczyków, za płakatnymi pasportami.

Rządzący Senat słuchali: naprzód, raportu P. Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych, że sprawujący obowiązek Sekretarza Państwa, P. Sekretarz Stanu Marczenko, przesłał jemu kopię N a y w y ż e y potwierdzonej Opinii Rady Państwa, o pozwoleniu przepuszczania za granicę prykaszczyków, robotników na statkach i zwoszczyków, za płakatnymi pasportami. Kopię jej także P. Zarządzający przedstawił Rządzącemu Senatowi dla powinnego rozrządzenia. I powtóre: wspomnioney kopii N a y w y ż e y potwierdzonej opinii Rady Państwa, następującego brzmienia: „Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, po rozpatrzeniu wniesionego przez Zarządzającego Ministeryum Spraw wewnętrznych, w skutek N a y w y ż e y potwierdzonego postanowienia Komitetu Ministrów, przedstawienia o pozwoleniu

przepuszczania za granicę przykaszczków, robotników na statkach i zwoszczyków, za płakatkami pasportami, uważawszy trudności, okazujące się w wypełnieniu prawideł 27 stycznia 1826 roku, na wydawanie pasportów dla poddanych Rossyjskich, oddalających się za granicę i przekonawszy się o konieczności, dla ulgi handlu wywozowego, dozwolić od tych prawideł wyjątku, zgodnie z opiniami Ministra finansów i Zarządzającego Ministerium spraw wewnętrznych, postanowiła: pozwolić przykaszczków i robotników oddalających się na statkach i płytach rzekami, także jadących przez lądową granicę z towarami z Gubernii, równie zwoszczyków z temi towarami jadących, wypuszczać za granicę za płakatkami pasportami; ale z warunkiem, ażeby Administracye Tamożenne wypuszczały ich za temi pasportami nie inaczej, jak po rzeczywistém przekonaniu się, że się oni oddalają za interesami handlowemi. „Na autentyku Opinii własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: *Ma być podług tego.*” St - Petersburg 18 stycznia 1828. Rozkazali: dla powinnego podług wspomnianej, N a y w y ż e y zatwierdzonej przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ Opinii Rady Państwa wypełnienia i należytey wiadomości, posłać ukazy: do wszystkich Gubernialnych i obwodowych Rządów, do mieysc Urzędowych, do PP. Ministrów, do Sprawującego obowiązkiem Kontrolera Państwa, do Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych gubernatorów zarządzających sprawami cywilnemi, do Jenerał-Gubernatorów i Naczelników miast; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do Powszechnych ich Zebrań przesać uwiadomienia. Lutego 10 dnia 1828 roku. (Z Igo Departamentu).

O tém, ażeby żurnał rekruckiego urzędu, formularz rekruta i uwiadomienie do karnaczeystwa o przyjęciu na niego pieniędzy, pisać na prostym papierze.

Podług ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat słuchali raportu P. Zarządzającego Ministerium spraw wewnętrznych, w którym wyrażał, że w 33m artykule N a y w y ż s z e g o ukazu 24 listopada 1821 roku wyrażono: „wszelka, od prywatney osoby podawana lub przysyłana prośba, objawienie, objaśnienie i wszelkiego rodzaju dokumenta i papiery, powinne z istoty swojej należeć do sądowego rozpatrzenia, pisać na papierze herbowym.“ W ukazie Rządzącego Senatu z d. 18 marca 1825 roku, między innemi postanowiono: działania do przyjmowania rekrutów odbywać na papierze herbowym jedno-rublowym, ustanowionym dla korespondencyi w prywatnych sprawach w Gubernialnych Rządach i Izbach. Lecz, ponieważ w tym ostatnim ukazie nie określono, jakiey ilości papieru herbo-

wego potrzebować odzdających w ezasie przyjmowania rekruta; przeto też wynikło o tém w gubernii Nowogrodzkiey zapytanie: Nowogrodzki Rekrucki Urząd, rozważając, że wszelkie działania w przyjmowaniu na rekrutów ludzi może się uważać za prywatne czyli prośbowe do tego tylko czasu, dopóki rekrut nieuznany za zdatnego do służby; lecz, kiedy już przyjęty, tedy wszelkie dalsze działania, jako to: ułożenie o nim formularza i t. d. zawiera już w sobie działanie skarbowe, postanowiło: upraszać u Ministerium spraw wewnętrznych rozwiązania, ażeby żurnał rekruckiego urzędu, formularz rekruta i uwiadomienie do karnaczeystwa o przyjęciu na niego pieniędzy, pisać na papierze prostym, a od zdających potrzebować papieru herbowego na same kwietacye i doniesienia. Tamieczny Gubernator Cywilny, przedstawivszy temuż P. Zarządzającemu Ministerium spraw wewnętrznych kopią żurnału Rekruckiego Urzędu, zawierającego w sobie wspomniane postanowienie, upraszał rozwiązania na przywiedzenie jego do wypełnienia. Tenże Zarządzający Ministerium spraw wewnętrznych, znajdując taki wniosek Nowogrodzkiego Rekruckiego Urzędu zgodnym z prawidłami komunikował o nim Ministrowi finansów, który w skutek tego oświadczył jemu, że i on ze swojej strony wspomniany wniosek, jako oparty wprost na mocy ukazu 24 listopada 1821 roku, przyznaje we wszystkiem zasługującym na uwagę. O pomienionym wniosku Nowogrodzkiego Rekruckiego Urzędu tenże Zarządzający Ministerium spraw wewnętrznych przedstawiał do uwagi i zdania Rządzącego Senatu, przekładając przy tém, ażeby, dla odwrócenia wszelkiego niewyrozumienia przy wypełnieniu ukazu 18 marca 1825 roku, uczynić należyte w tym przedmiocie do wszystkich Zwierzchności gubernialnych zalecenia. Rozkazali: zgodnie z opiniami Zarządzającego Ministerium spraw wewnętrznych i Ministra finansów, postanowienie Nowogrodzkiego Rekruckiego Urzędu, ażeby żurnał jego, formularz rekruta i uwiadomienie do karnaczeystwa o przyjęciu na niego pieniędzy, pisać na papierze prostym, a od zdających potrzebować papieru herbowego na same kwietacye i doniesienia, jako prawne i oparte na rzeczywistej mocy ukazu 24 listopada 1821 roku, Rządzący Senat postanawia potwierdzić, i o tém Nowogrodzką Skarbową Izbę i Gubernatora Cywilnego uwiadomić przez ukazy; równie przez ukazy, dla niedopuszczenia żadney wątpliwości przy wypełnieniu ukazu 18 marca 1825 roku, przepisać i innych Guberniy Izbom Skarbowym i Gubernatorom Cywilnym, uwiadomiwszy o tém Ministra finansów i spraw wewnętrznych. Maja 16 dnia 1828 roku. (z Igo Departamentu).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.